

La salut del poble es la suprema llei.

Poble que no lluita, es poble mort, y tal lluita deu ser sols pel dret á la vida y á la lliure manifestació.

PREUS DE SUSCRIPCIO

Granollers, un mes, 0'25 ptas.
Fora un trimestre, 1 pta.

Tots els que'ns buscan el benestar a l'altra vida se'l procuran per aquesta.

Deu, al crear al dimoni, ó va equivocar-se ó es que gosà en que'l mal existeixi; per aixó la ciencia no lliga ab ells.

Administració-Redacció
AURORA, 23

Tots els originals encaminats al bé públich, s'inscraran.

SETMANARI SATIRICH VERMELL * Sortirà tots els dissabtes

PAGO PER ADELANTAT * NÚMERO SOLT: 5 CÉNTIMS

Conminació y cobardia

¿Els coneixeu aquells *Varios republicanos* que's personaren en las redaccions de *La Publicidad* y *El Diluvio*?

¿No? Donchs nosaltres tampoch. Per més que 'ns ho presumim; sabem qui sols poden ésser els que tant cobardament tiran la pedra y amagan la má.

Arriba, vergonyants; las lluitas deuen entaularse cara á cara, sens ocultarse tras-cantó com aquets [pobrets! *Varios republicanos* que en defensa del brut y asquerós caciquisme han sortit ó fet veure que surten y per trepitjarnos més nostres drets.

Arriba, defensors de malas causas; pero no escorreu el bulto, que fa cobart y miserable; presenteuvos com fem nosaltres, que sens reparar en perjudicis de cap classe no hem ocultat el nom per res; hem anat atacant de frente, com exigeix el bon sentit, pero no cobardament com tracteu de ferho vosaltres.

¿Es que vos en deu vergonya d'estampar vostres noms en vostras manifestacions? ¿Veritat que de darrera fareu el valent, de que entre quatre infelissos direu y deixareu de dir lo que no tindreu valor d'afirmarho en nostre devant? Ah, ¿y aquesta es la vostra defensa, atacant sens tó ni solta, pero sens defensarvos per res?

Cobarts, mil voltas cobarts y miserables vergonyants. Veniu aquí, indecents: ¿desde quan pretenim nosaltres que nostre

batallador periódich siga ni deixi d'ésser republicá ni ácrata? ¡Embusteros!

Llegiu en tots els números y veureu si ens hem titulat en el periódich ni una cosa ni altra.

Llegiu, vergonyants difamadors, el remittit al *Diluvio*, número 23, corresponent al 31 de Juliol, del qual *La Razón*, d'aquesta, en copia algún paragraf; llegiu y veureu si es que nosaltres fem política y si per fer la campanya que fem y estem disposats á sostenir ab tota la nostra forza tenim de renunciar á nostras conviccions, á nostre credo y á nostres ideals.

Sapigueuho: la nostra campanya es y será combatre al caciquisme imperant, fins á la reconquesta de nostres drets usurpats per quatre PILLOS en la Unió Lliberal, quatre PILLOS que ¡qui sabl si s'amagan cobardament ab el pseudónim de *Varios republicanos*.

Robos é irregularitats, timos y arbitrariedades s'han fet y nosaltres, sens amagar la cara, hem denunciat als autors y estem disposats á ferho; pero sí que 'ns agrada rfa conéixer qui son aquets que volen amenassar d'amagatotis y el *canguelo* no 'ls deixa donar la cara... per no veures el cuiro,

¡Pobrets! Vosaltres desafiarnos sens dar la cara? no, si som nosaltres els que vos desafiem, som nosaltres els que de frente 'ns presentem per lluitar; volem la lluita, sí, la volem, com més encarnissada millor; som nosaltres, els robats, som nosaltres, els vilipendiats, som nosaltres que demanem nostres drets usurpats, y si á nostres lladres, á nostres usurpadors els

surten uns defensors, disfressats ó sens disfressar, vingan, vingan en bonhora, que estem disposats á tot.

No; á nostres lladres, á nostres vilipendiadors, á nostres usurpadors, no, no 'ls hi sortirà cap defensor, ningú que pugui defensarlos; lo que sí que sortiran, quatre infelissos ó mal intencionats, que en lloch de defensarse provarán d'atacar, pero tant cobardament com han donat provas.

Per nosaltres quedan ja de temps rompudas las hostilitats, ataqueu, que no 'ns espantan vostras amenassas; tenim rahó de sobras y la conciencia més neta que vosaltres.

Arriba, embusteros, á veure qui son els que ab vostra verinosa baba voleu infestar, qui es de nosaltres que se li pugui atribuir lo que senyaleu en vostra cobardia. ¿Qui son els que 'ns caciquejan [gossets rastres! y els qu subvencionan una quota per no anar. ¡A la barra! apa, més clar y vingan noms, que podrem anar á cobrar.

De frente, que no desdirem,

Y nosaltres, els que per causas que ab tanta mala sombra voleu defensar estem á la presó, sí, nosaltres vos dihem que qui en la lluita s'amaga, no té ni honra, ni dignitat, ni... res d'home.

Sapigueu també que en nostra terra, lloch en que deuriau estar més de quatre de vosaltres, la veritat, res ens falta; pero no 'ns subvenciona ni el senyor A, ni el senyor B; es el poble enter, que's fa propia nostra causa y que procura fernos lo menos amarga nostra estancia en el lloch que segurament vos correspón mes á vosaltres.

Apa, senyors vergonyants, fora caretas.

TORRUELLA Y CLAR-I-NET

Presó de Granollers, 9 Agost de 1904.

¡A la barra!

Avuy li tocan els honors de la repetició al florenco més gros que ha sortit al nas d'en Blanchart, per honra y gloria... de la familia.

FRA JOAN BOU

Fora trist passar números deixant incólume an aquet bona-pessa, el més barrut de tota la colla, l'autor directe de tots els bullits, de tots els enredos, de totas las infamias comesas en la Unió en las personas dels expulsats... *per trastos inútils y materia nociva.*

¿Eh, senyor Frare? Pero ab més dignitat, ab més honra y ab més rahó en nostras cuestiones que no han tingut els autors de tals fetxorías, aquells que capitanejats per tu, s'han prestat á servir de ninots automátichs, y que tu, com tot home viu, aprofitat y poch escrupulós, has fet ballar á la mida del teu gust, ajudat pel llest senyoret Carrera, l'hipocriciello que... ja 'ns veurem las caras ab ell y ab l'ex-arcalde dels maussers.

Pero que consti, que consti al Frare, al capitost de tal pandilla: volem la reivindicació de nostres drets; allí se 'ns ROBAREN nostres drets, nostra dignitat, nostres interessos; allí 's tractá de trepitjar nos nostra honra; forem robats tractant de feros passar per lladres; pero volem justicia y justicia tindrem, vinga de dalt ó vinga de baix; volem nostra reivindicació y lluitarem fins á reconquistarla, caiga qui caiga y costi lo que costi.

No basta que una colla de PILLETS infamadors es proposin passar per tot, avasallantho tot, trepitjantho tot, per sufrir tals vexaments ab resignació; ens han robat protegits per la forsa bruta; la rahó está de nostra part, apelarem al poble, al tribunal popular, els volem obrir els ulls á la rahó, y si altra vegada la forsa bruta tracta de feros víctimas de la pilleria, llavors no responem de nosaltres, pero sápigam que estem disposats á tot.

Y tu, Frare barrut, avispat y protegit matuter, preparat; ets el blanch de nostras iras, recórdat de ton passat y á veure si tens cara de á la cara dirnos lo que á quatre dels teus cegos súbdits els has dit de nosaltres.

Tú, sols tú ets el principal causant de tot; ab tos treballs de *zapa*, ab ta constant murmuració *sotto voce*, conquistant per la

astucia y la forsa á quatre pobres d'esperit, de lo que 'ns passá en aquella casa, casa ahont hi tenim nostres drets, nostras suadas, nostras energías y fins sang englobada en sos fonaments; ja ho veus, drets sagrats per nosaltres que tu tan villanament ens has trepitjat.

Ja ho veus, t'ho dihem á la cara perque pugas portarnos als tribunals. Apa, si tens valor, que no cedirem, no retrocedirem y sí 't clavarem en cara tot lo reconcentrat que hi ha dins nostro cor.

Volem justicia; si qui pot no la vol fer prevalèixer ho farem nosaltres.

¿Com?

Veurem. Mentrestant, per lo que ets, per lo que vals y per la porquería que representas

¡A LA BARRA!

GRUPO D'EXPULSATS

GOTAS

D'haver pecat Adam y Eva (1)
som condemnats al treball...
Y aixó 'ns ho volen fer creure
els que 's buscan el descans?

Sols contreu *concubinato*
qui per la Iglesia no 's casa;
pero es més concubinari,
per mi, qui no ho es per cap banda,

Fa molt temps que no ha plogut,
l'atmosfera 's va escalfant...
¡Ay del día que comensin
á sentirse trons y llamps!

MARCH

(1) D'un discurs carlí.

¡Animo, jovenets! Las nostras previsoras autoritats municipals, perque res hi falti per la festa major, han organísat una gran parada de femelletas en bon estat y per mereixer, aixís com una especie d'exposició de ninas... casadoras.

Aló sí que donará gust. Aquellas miradetas enternidoras, aquellas parauletas sortidas del fons... del caixó dels cumpliments y de la refinèria cursi y gomosa, aquellas mitjas rialletas capassas d'encendre las galdas del més invencible manobra y aquell frasseoleig de *Andresito, Cuquito, Culio, Publito, Pepe, Caimito*, etcétera, etc., que *¡vamos!* els aficionats á las *ternezas* s'hi extasiarán, que potser algún s'hi haurá d'anarlo á cullir ab un cabacet.

Ja ho sabeu, cap á la *tómbola* á enter-nirse.

Per flan-dropas ó trópicas y caritativas nostras autoritats fe... vull dir lo.. cals.

Figureus que per resultar gran y de grans resultats la *tómbola* han anat captant casi de casa en casa y fins al Excelentíssim Sr. Gobernador de Barcelona y no sé si fins als senyors primer y según bisbe d'aquesta diócesis.

Podeu comptar si n'haurán sortit de cosas. Fins potser aquells rosaris de plata... que varen pen... vull dir, perdre, y que ni els que ho vegeren pogueren darne rahó.

Ara tot será que 'ls captaires no fassin com l'ermitá del cuento: un per tu, un per tu y un per mi, un per mi, un per tu y un per mi, quedant el senyor y l'ermitá tant fresquets...

Pero ¡cal ni ho *volem* creure ni anarho á veure.

A pesar de numerosas pesquissas encar, al escriure las presents ratllas, no ha sigut capturat l'aprofitat caixer del Ateneu Barcelonés.

Y donchs, en Memento ¿qué fa?

Sort que no *huele* á anarquista, que si no, á horas d'ara ja se 'l hauría menjat. A nosaltres se 'ns va menjar els paquets de LA TRONADA, y lo que es més, ¿qué? l'original que de fora ens havían enviat per publicarlo.

¿No 'ls ho sembla que ningú, per autoritat, policia, torero, etc., etc., que sigui, té dret á expropiar lo que no es seu?

¿Que 'ns agradaría que l'Excm. Sr. Gobernador de la provincia ens el fes tornar, l'original que en Memento se 'ns emportá? Li daríam las més expressivas gracias.

¡N'hi ha que tenen enveja! enveja perque las dugas didas van ben menjats y ben beguts y fumats... y que jo n'estich ben content! y are encara més, perque 's

tracta de portarlos á pendre 'ls banys á Barcelona.

¿Que trigarán gaire?

Perque n'hi ha que hi van dos ó tres cops á la setmana y tenen altras obligacions.

Pero ellas ho tindrán més be; aixís podrán criar ab més ampla llibertat.

¿Oy que las ayguas del mar purifiquen més las sanchs?

Ay, ay, y un altre ay per quan sigui un sol fet... ¿qué passa?

Tal volta en serán mereixedors tots els frarescos.

Sembla que l'esperit revolucionari va guanyant terreno en aquesta descuidada vila.

Gracias an en *Gou, Ninots, Salvadorico*, autors de fer fer el mohiment, el *brut del sabó*, Planxas y demés vergonyants *varis republicans*.

Molts dirán: ¿Qué es aixó?

Donchs es trasmeten els uns als altres que 's farà la huelga revolucionaria.

¿Quan?

Diuhem dos dias avans de la festa major.

Sembla que 'l boycotatge dona grans resultats.

Donchs boycotatge á tot drap.

Sembla que una forta tempestat que, carregada de verí y poca-solta, vol amassar caure á la teulada de casa nostra, s'atura per ara sobre la casa del actuari senyor Puig.

Apa, don Dionissi, á veure si fa ús del para-llamps, ¡ey! si es que aquets nuvolots d'inmundicia no l'espantan.

A defensarse tocan. Nosaltres, per nostra part sols dihem alló d'aquell arcalde:

Ahí me las den todas.

Ens han assegurat que per resultar més granats els beneficis de la *tómbola*, un cafeter molt protector de... sa familia cedirà el benefici de las taulas de *Monte* que, segons indicis, funcionarà en sa casa durant la festa major.

Diuhem que per no ser menos, el seu imprescindible é inseparable amic y *ta-llador* en Severo també cedirà part dels beneficis que 's fassin durant tals días.

Tant-de-bo que resultés ser veritat tals infundis; sempre daría més resultat y els pobres en tocarían més las consecuencias.

¡Ey! no els pobres que surtissin esquil-mats del vici, no.

Com resultat del fallo del tribunal d'honor pera jutjar la conducta del ex-tinent de la guardia civil, senyor Morales, processat per colocació d'explosius, ha sigut separat de dit cos.

Ja apostaría jo que si 's formés un tribunal d'honor d'arcaldes... verdaderament justicier, per jutjar la conducta observada pel ex-arcalde senyor Barangé, quan aquella formació de la Junta dels Maussers, ahont se trepitjà l'honor, els drets y la dignitat d'uns quants honrats socis de la Unió Lliberal, el fallo li fora desfavorable y l'impossibilitaria pera empunyar més la honrosa vara de primer arcalde de Granollers,

Are com are, no. Per servir al caciquisme es el que reuneix més condicions.

Y... més *alma*.

Alló de si hi há alguns reptils municipals que cobren sens prestar servey; de que si hi han burots que cobrant dotze han de firmar per quinze, no ho ereguin; en tot cas será per fer un benefici pels pobres de la vila durant nostras festas.

Y si no ja ho veurán... quina bada que bocan. ¡Corre tanta filantropía y bons sentiments entre 'ls que 's reventan de farts!

Cap de núvol

Uns quants corps jovenets, que d'hont vingueren no vull sapiguerho, (ren ni tampoch vull saber com se digueren, la atenció 'm van *llamar* sens jo volguerho.

Tots sortían del ou, segons se veyá, es dir, algún n'hi havia

que la ploma li deya

els molts anys de *batalla* que tenia.

Y tots en una fila,

quan surtían del niu molts aucellas

á dar l'acostumat vol per la vila,

anavan fent l'aleta detrás d'ellas.

Després feren parada

á casa sas *hermanas*

y an allí varen fe una llarga estada...

no vull saber per quins motius, ni ganas!

Per 'xó, si jo podia

serne rey de la gran massa cristiana,

an el qui de ser corp li des la gana

primer l'*aiçalaría*

y aixís no vo aría

més enllá d'hont la *seba* lley li mana.

MARCH

QUE OFEREIX LA TRONADA Á LA TÓMBOLA

Durant la Festa Major una *tómbola* 's farà; de nenas casadoretas gran parada n'hi haurá.

El concurs de molts senyors per la *tómbola* ja se sap: oferir las sevas fillas, pro de céntims... ¡ay fills! cap.

Diuhem que Fra Joan Bou, matuter de molta barra, també hi contribuirá portanthi una butifarra.

Y si el deixan matar porch de franch, com té per costum, á més de la butifarra tot un ápat de llegum.

Y com que 'l més poca-solta el Ninot es, de tots ells, si l'aprofitan será per fer espantá 'ls aucells.

El *Carancho* de las sarrias diu que ho porta ab molta pausa; molts diuhem que hi portará el gran fallo d'una *causa*.

El metje Pitos y Flautas, doctor senyor Cagarrinas, al concurs pendría part si hi havia *bailarinas*.

Gran concurs no pot faltar d'aquella colla de *manus* grans rastres del caciquisme. *Varios* ¿qué? *republicanos*.

Diu que en *Salvador primero*
de la festa serà 'l clou;
á las lleys, si pot fe 'l monte,
proberà d'amagar l'ou.

Apa, donchs, els forasters
que preparin els quartets;
petita pot ser la festa,
pro ab molt de bombo y platets.

QUICO

Havem rebut el periódich titulat *Verdad*, de Figueras, en que 'ls companys prometen fer gran campanya. També saludem y servim el cambi, quedant establert y desitjant molta vida al periódich.

¡Que ho es de bonich que 's procuri aclarir els entosquits cervells per medi de descobrir las malifetas del caciquisme, y fer veure la tiranía y la usurpació de la salut del poble proletari!

Sabem que aquí diuen que també n'hi han de federals y republicans, ¡pero espergeixen un gran odi á totas las tendencias encaminadas contra 'l caciquisme, y nosaltres creyem que aquets també son usurpadors de la salut del poble! No es res d'extrany, com que tots son treballadors. ¡Els un han de voltar massa la *sinial*! Y els altres, faltàts de *carreras* y carregats de fraréscols; per més que ja 'n tenen de *carreras*.

Pero ¡es alló! massa possessionats de frarisme.

¡Podeu estarne ben contents tots els de la companyia fraresca!

¡Oy, Frare y I de la Noria?

Donchs ja ho sabeu, companys de *Verdad*, de Figueras: á tots els enemichs de la reacció, Frases, etc., etc., els hi presstem el més incondicional apoyo.

Salut.

Sabadell, 9 d'Agost 1904.

Apreciats *tronaires*: Ja sabem que se vos acosta la gran *Fástich* Major y que menjareu, á la major gloria de Satán algún puny-estret, pero bon profit vos fassi, que no vos ho envejem, no.

¡Alsa, amigo! Ja ho sabem, ja, que vos tres cacichs, que la burgesia granolleren-se tracta de gratificar als pobres ab els

horrors de sos festins ab el disfrás d'una tómbola. Es alló: si ells reventan de farts, al menos que 'ls pobres puguin rosegat... l'hos, ccm sempre.

¡Y encara vos queixeu? Ja m'ho varen dir *varios republicanos* que ho feu per vici.

Esperem veure programas de las vstras festas, y si els números ens agradan, vindrem una colla per veure la fatxa del Frare, Nilot, Brut del Sabó y altres que ens anomenen y no coneixem.

Si es convenient per altra cosa, disposar.

Per aquí 's corre que á cal *concejalero* s'estiran las orellas d'en Jordi. Si per cas aviseu, que vos enviarem tota la xusma de per aquí.

Memorias als presos; diheuloshi que no desmayin y que comptin ab nostre més incondicional apoyo, y tant an en Torruella, encare que no 'l coneixem, com á nostre benvolgut company Clar-i-net, quan surtin del *estaro* els esperem.

Abur, y que vstras festas ressonin.

FELIU NARCÍS

Can Celoni, 9 d'Agost, 1904.

Com any de las apreciadas Calderas d'en Llucifer: Tu mateix ensofrarás aquestas lineas á la condemnada TRONADA.

Aquí en aquesta vila de Can Celoni hi ha un denominat Centre Popular, y resulta que aquest títul la xusma fraresca l'ha prostituhit. Figurat que están molt contents de que siguin presos nostres benvolguts companys Torruella y Jener.

¡Que no ho sabeu que 'ls nostres enemichs son els usurpadors de la salut del poble?

Teniu de pensar que el riure va á estonas, y per lo que sou comensarem á descubrir vstras malifetas, primerament an aquest cara-gruixut ex-republicá...

FANDANGO FRAGORI

Aquet tipo diu que se us havia de deixar per lo que erau.

¡Tu, pillet! ¿que no 't recordas de quan vares usurpar una quantitat de diners que eran d'una societat de teixidors que estaban en huelga? ¡Farsant!

Ves am cuidado á posartem á la boca per res, ni als companys, porque aquesta llengua bruta que tens ¡corromput! tinch cinch dits á cada má per netejártela y arrencártela. ¡Hipócrita refinat!

¡Que vas al magatzem negre porque 't perdonin las malifetas que has comés?

¡Ja has fet tart! Ab ta conciencia t'has de posar en relació y comensar á mirar la manera de ser un burgés y el més feudal de Can Celoni.

¡Criminal! Recordat del Conrado de la Mosca, quan en Borrell t'atrapá am sa enamorada, poch ne va fer de garrotejerte... ¡inhumá! Pénsat que encare hi han fills que demá et poden cridar á comptes. No 'l posis satisfet, porque encare que fos

ignocenta ho era porque li faltava l'apoyo y la instrucció del pare y mare. ¡Violador! Pero pénsat que el poble ja sap la corrompuda vida que sempre has exercit villanament.

Ja ho saps, Fandango Fragori, interinament ¡al pal!

Y els engarjolats comteu ab nosaltres, que no vos abandonarem. Salut.

UN ATEO

CORRESPONDENCIA

Can Hilari.—*Esquirol*.—Serveixo paquet de 10 exemplars. Lo que envias anirá á la vinent. Vas be, ánimo,

Can Celoni.—J.—Estás al corrent. Sembla que estás entadat; que 't duri aquesta classe d'enfadament, que convé. Rebut també 3 pessetas 40 céntims més pels dos engarjolats, ja publicarem tota la nota un altre dia.

Birbal.—Corresponsal.—Que 't sembla aquí ¿tens xusma fragoria? T'envío cinch exemplars. Ja m'avisarás. Pots disposar.

Vilassar de Dalt.—P. B.—Farás el favor d'enviar la direcció que deyas. Te 'n envío 3 més hasta que envieu la direcció. Per aquets voltants ¿no saps res de la xusma fraresca? Apa, que de tot arreu una miça.

Figueras.—*Verdad*.—Rebut vostre valent, disposeu de nosaltres y si voleu fer tronar, llampegar y pedregar, arriba. Animo y salut.

Caldas.—J. M.—Dispensarás de no rebre 'l paquet á l'hora de fer tronar, ja t'ho dirán porque. Animo, no quedis de rompre las travas del progrés; garrotada hasta esbotzar las calderas que bullin.

A TOTS ELS TRONATS, SALUT

Per la Administració,

JOSEPH BOLTÓ

PUNTS DE VENDA

Si algú desitja saber
ahont pot trovar
LA TRONADA
á la Administració:
Aurora, 23, la trobarà

IMPREMTA COMUNAL, ROCA, 14. BARCELONA